Gyvuok, Moterų Sąjunga!

GYVENAME atmintinas ir pilnas džiaugsmo dienas. Šiemet sueina 25 metai nuo įsteigimo *Amerikos Lietuvių Rymo Katalikių Moterų Sąjungos,* taigi 25 metai Amerikos organizuotų moterų veikimo. Pradžioje ateinančių metų mūsų organizacija pradės antrą šimtmečio bertainį. Šiandie gi stovime prie jo slenksčio.

Moterų Sąjunga įsteigta Amerikos lietuvių katalikų tautinio atbūdimo vasarą. Tačiau prieš dvidešimts penkis metus Amerikos lietuvių tarpe nedaug buta pritarimo steigimui atskiros katalikėms moterims organizacijos, kurioje jos pasirodytų savo iniciatyva, darbu ir to darbo vaisiais. Daugelio, gal, net visiškai abejota, ar verta steigti tokia sąjunga, nes moterų veikėjų skaičius tada buvo mažas. Tačiau tvirtu pasiryžimu, Dievo Apvaizdos malonę, Bažnyčios ir tėvynės obalsius padėjus pagrindan, darbas pradėtas ir žodis tapo kūnu — įsteigta Moterų Sąjunga.

Kad pradžioje buvo daug darbo, o darbininkių mažai, liūdija mums Mot. Są-gos istorija. Tačiau sunkus darbas nepalaužė energijos organizacijos steigėjų ir pirmųjų darbininkių. Dėkui joms, organizacija augo ir nešė gražių vaisių Amerikos lietuvių katalikų išeivijai. Šiandie visa tai matome. Taigi, garbė Moterų Sąjungos sumanytojoms, steigėjoms, veikėjoms. Dėkui toms, kurios vėliau atėjo joms į pagelbą ir darbą varo taja kryptim, kuria nustatė M. S. steigėjos. Garbė visoms narėms, kurios jaučia pasididžiavimo priklausyti prie tokios kilnios organizacijos, kaip Moterų Sąjunga.

Dvidešimts penkių metų Moterų Sąjungos jubiliejaus proga, Centro valdyba siunčia visoms narėms, susibūrusioms į kuopas ir apskritis, nuoširdžius sveikinimus. Tegyvuoja mūsų tarpe sutikimas ir seseriška meilė, o savo brangiai organizacijai iš gilumos širdies — ilgiausių metų, kuogeriausios kloties!

CENTRO VALDYBA:

KUN. A. LINKUS, dvasios vadas,
ELZBIETA PAURAZIENĖ, pirmininkė,
ELENA STATKIENĖ, vice-pirmininkė,
MARIJONA VAIČIŪNIENĖ, raštininkė,
ANGELA ŠIMUTIENĖ, iždininkė,
MARIJONA BRENZAITĖ, iždo globėja,
JULĖ LUKITIENĖ, iždo globėja,

DIREKTORĖS:

JADVYGA ČEPULIENĖ, Illinois val.,
MARIJONA JOKUBAITĖ, Connecticut val.,
VERONIKA LIUTKIENĖ, Mass., Maine ir New Hampshire val.,
JULĖ MEDINIENĖ, Michigan val.,
MORTA ŠERTVITIENĖ, New York ir New Jersey val.,
ONA STEPULIONIENĖ, Ohio val.,
PRANĖ SCHEVETS, Pennsylvania val.,
SOFIJA SAKALIENĖ, "Moterų Dirvos" redaktorė,
DR. A. RAKAUSKAS, Centro daktaras-kvotėjas,
ADV. JULIUS BRENZA, legalis finansuose patarėjas.

Redaktorės žodis

BAIGUSI darbą ir duodama jį į sąjungiečių rankas, redaktorė nori padaryti keletą pastabų.

Pirmiausia, redaktorės darbo plane ši knyga buvo žymiai didesnė. Bet gyvenime jau taip yra, kad žmogus planuoji ir nori vienaip, o tuo tarpu esti kitaip. Taip buvo ir čia. Du syk pratęstas laikas kuopoms prisiųsti statistinių žinių jų gyvavimui ir veikimui nušviesti, nes, suprantama, netūrint visos medžiagos iš kuopų, negalima buvo spręsti, kiek puslapių reikės duoti rašto bendrai apie Moterų Sąjungą iš jos steigimo laikotarpio ir veikimo per dvidešimts penkis metus.

Pradžioje šių metų, pradėjus gausiau plaukti medžiagai iš kuopų, o dar netūrint žinių iš vienos, kitos veikėjų, kurios iš anksto buvo prašytos, ką jos paruoš knygai iš savo p.ataus žinyno apie Moterų Sąjungą, redaktorė pamatė, kad medžiagos bus perdaug, dėl to paruoštoji medžiaga teko trumpinti ir tuojau duoti spaustuvėn, nes ir laiko nedaug buvo likę. Čia tai ir buvo apvilta redaktorė. Pasirodė, ne visos kuopos prisidėjo prie knygos išleidimo: iš vienų gauta atsakymas, kad finansiniai sunkumai neleidžia, o buvo ir tokių kuopų, iš kurių negauta jokio atsakymo. Jei išleidimas knygos būt buvęs atidėtas iki šių metų Gruodžio mėnesio, kuomet sueina Sąjungai lygiai 25 metai, prie ko ir redaktorė buvo linkus, tą medžiagą galima buvo pertvarkyti, plačiau nušviesti Sąjungos veikimas ir knyga būtų išėjus sulyg redaktorės planais. Bet Centro valdyboje vyravo nuomonė, kad knyga būtų išleista prieš jubiliejinį seimą, dėl to medžiagai pertvarkyti jau nebuvo laiko. Gražam spaudos darbui atlikti taip pat reikėjo daugiau laiko.

Knygoje skaitytojos prašau neieškoti mūsų grožinės kalbos pavyzdžių. Ne tam ji buvo leidžiama. Tikslas jos — parodyti šviesoje, kas yra nuveikta Amerikos lietuvių katalikių moterų, susibūrusių į Moterų Sąjungą, per dvidešimts penkis metus, ir jos ateities uždavinius. Ir iš tų žinių, kiek jų, suglaustai, telpa šioje knygoj (nepamirškime dar ne iš visų kuopų), matome, jog moterys gali, ir moka, ne tik šeimą auginti, namų ruošą atlikti, dešimteriopai daugiau, negu mūsų vyrai, pasišvęsti ir pasiaukoti savo tėvynei ir Motinai Bažnyčiai, ir sykiu organizacijinį darbą dirbti neblogiau už vyrus.

Kuopas ir žinias iš jų veikimo dėjau ne pagal metus, kuriais jos įsteigtos, bet pagal numerus, kaip jau įprasta organe, seimuose ir visus kitur daryti.

Knygoje neišvengta ir spaudos klaidų ir nevienodumo. Tai ženkleliai skubaus darbo dėl aukščiau minėtų priežasčių. Ypatingai, gal, klaidų bus pavardėse. Čia jau ne vienos redaktorės kaltė. Daugelio kuopų žinios-aprašymai rašyti typewriter'iu be lietuviškų akcentų, dėl to sunku buvo susivokti, kur, pav., S, o kur Š; kur C, o kur Č; kur Z, o kur Ž ir t. p.

Redaktorė begalo dėkinga visoms sąjungietėms ir gerbiamiems bendradarbiams (kan. F. Kemėšiui, kun. K. Urbonavičiui, kun. P. Jūrui, kun. P. Juškaičiui), kurie savo raštais prisidėjo prie papuošimo šios Moterų Sąjungos jubiliejinės knygos.

Sofija Sakalienė

Faktai

Moterų Sąjunga šiuo metu turi 70 kuopų, iš kurių 49 prisidėjo prie išleidimo šios jubiliejinės knygos. Neprisidėjusios dėl įvairių ir nežinomų priežasčių yra šios: 1-moji (Chicago, Ill.), 3-čioji (Chicago, Ill.), 4-toji (Chicago, Ill.), 7-toji (Chicago, West Pullman, Ill.), 8-toji (Baltimore, Md.), 12-toji (Westfield, Mass.), 15-toji (Montello, Mass.), 18-toji (Bridgeport, Conn.), 34-toji (Homestead, Pa.), 37-toji (Dubois, Pa.), 39-toji (Chester, Pa.), 40-toji (Rumford, Maine), 41-toji (Peeley, Pa.), 44-toji (Bentleyville, Pa.), 46-toji (Chicago, Roseland, Ill.), 47-